

Risby. Foto: Københavns Amt

11 På vandretur Risby – Porsemosen – Vestskoven

På Københavns Vestegn kan du på denne vandretur opleve idyllen i den velbevarede landsby, Risby. På turen møder du et landskab, der byder på en vekslen mellem vidt udsyn, stort himmelrum og tæt skov. Du kommer forbi dyrkede marker, skove, moseområder og mange små vandløb. Her er vandskellet mellem Køge Bugt og Roskilde Fjord, og her ligger Porsemosen – en af Vestegnens store moser. På turen gennem ådalen kan du se græssende køer, og i forsommeren kan du hører gøgen kukke og nattergalen synge.

A **Risby** er en velbevaret landsby med intakte vejforløb, gadekær og et forte, der var det åbne areal, hvor husdyrene før i tiden blev samlet om natten. Forten er fra gammel tid flere steder bebygget med huse. Der findes endnu 3 gårde inde i byen.

B På **Kroppedal** har ”Museum for Astronomi – Nyere tid – Arkæologi” til huse. Ud over en række skiftende særudstillinger har museet permanente udstillinger om dansk astronomis historie og om Vestskoven tilblivelse. Kroppedal fungerer også som kulturhistorisk lokalmuseum for Albertslund og Høje-Taastrup kommuner. Læs mere på museets hjemmeside www.kroppedal.dk.

C Her lå **Ole Rømers landobservatorium**, der blev fundet i 1978 efter mange års søgen i området. Observatoriet var i brug mellem 1704 og 1715 og opnåede international berømmelse i astronomiske kredse. I observatoriet fandtes forskellige instrumenter, bl.a. meridiankredsmålere og et jævndøgnsinstrument. Med meridiankredsen ville Ole Rømer forsøge at bevise, at jorden bevæger sig rundt om solen. I dag kan man nyde udsigten over ådalen, Porsemosen og den bagved liggende Ledøje landsby. Ved de opstillede borde og bænke kan du nyde frokosten.

D **Porsemosen** med engdrag og gamle tørvegrave har et rigt plante- og dyreliv. Her findes både fredede orkidéer og sjældne fuglearter. Mosens tørv har været udnyttet til brændsel gennem århundreder og har haft stor økonomisk betydning for de omkringliggende landsbyer. Under besættelsen var der en omfattende tørveindustri, men efter krigen ophørte brugen af tørv. Porsemosen er fredet, og store dele af mosen er i privat eje uden offentlig adgang.

E Mod syd findes et **vandskel**. Store Vejle Å udspringer her og løber mod syd til Køge Bugt. Mod vest løber vandet gennem Porsemosen og Nybølle Å ud til Roskilde Fjord. Her i å-skellet mellem landsbyerne mødes to herreder, tre ejerlav, tre sogne og tre kommuner: Albertslund, Høje-Taastrup og Ledøje-Smørum. På store dele af de lavtliggende enge ved Store Vejle Å går der køer på græs.

F **Tinghøj** er en gravhøj fra bronzealderen. Bronzealderhøjene blev bygget mellem 1500 og 1000 før vor tid. De blev rejst over storbønder for at markere slægtens position. Mange af gravhøjenes sten blev genbrugt som byggematerialer, da man i slutningen af 1700-tallet skulle anlægge nye veje og broer. F.eks. menes stenene fra Tinghøj at være anvendt til Risbybroen.

G De **kunstige bakker** er anlagt på den flade vestegn i forbindelse med etableringen af Vestskoven. Bestig bjerget og nyd udsigten.

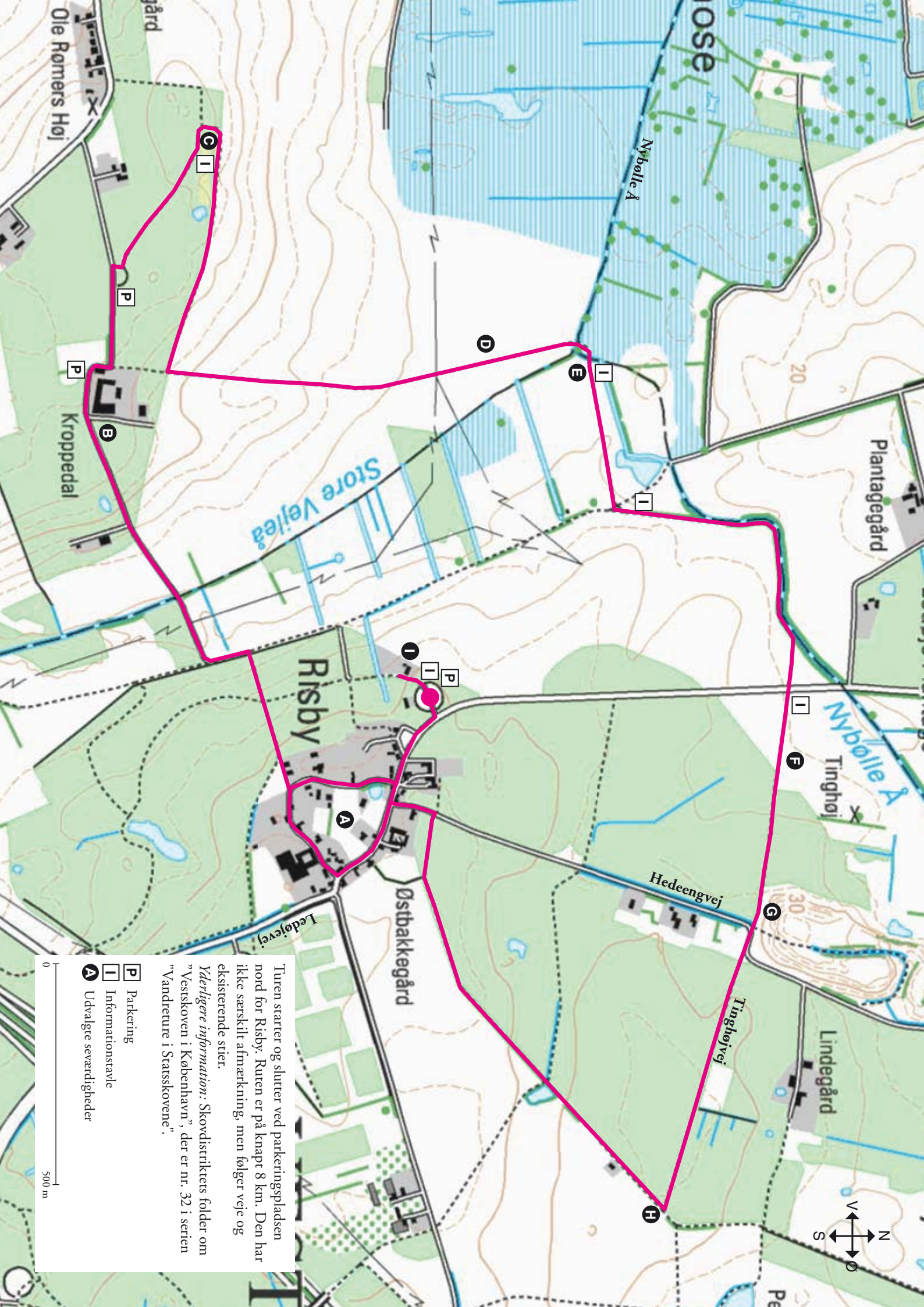
H **Vestskoven**. Drømmen om at plante en skov på den flade og næsten skovløse københavnske vestegn opstod allerede i 1930'erne, men først i 1967 blev planerne realiseret ved en folketingsbeslutning. Der blev anlagt en skov, der i dag er på 1.350 ha. Vi kan opleve et smukt landskab med store sletter, høje bakker, søer og mange skovparceller, der hver for sig repræsenterer typiske danske skovtyper. Skoven drives af Københavns Skovdistrikt. Fra dette sted ser man over på Herstedhøje, der er landets største kunstigt skabte bakkelandskab formet af godt 3 millioner kubikmeter jord og murbrokker fra udgravninger og saneringer i hele Storkøbenhavn. ”Bjerget” er på det højeste punkt 67 meter over havet.

I **Vikingelandsbyen**, der ligger ved Risby, er en rekonstrueret bebyggelse med grubehuse og salshus fra vikingetid og tidlig middelalder. Landsbyen er et historisk arbejdende værksted for skoler og indgår i Kroppedalmuseets aktiviteter.

Folderen er udarbejdet af Københavns Amt, 2005.
Yderligere eksemplarer kan rekvireres på tlf.: 4322 2222 eller
e-mail: tekniskforvaltning@kbhamt.dk. Websted: www.kbhamt.dk

Tryk: Paritas Grafik

Turen starter og slutter ved parkeringspladsen nord for Risby. Ruten er på knapt 8 km. Den har ikke særskilt afmærkning, men følger veje og eksisterende stier.

Yderligere information: Skovdistriktets folder om "Vestskoven i København", der er nr. 32 i serien "Vandreture i Statsskoven".

- P** Parkering
- I** Informationstavle
- A** Udvalgte seværdigheder

